

tíðindablaðið
sosialurinn

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevri: P/f Sosialurinn ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurinn
Prent: P/f Pressan 1981

Familju- politikkur — bert tos?

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur við miðvísa og áhaldandi solidariska politikki sínum ríkið ein politikk, sum hevur verið tí føroysku familjuni at gagni, hóast tað altíð kann víðast á brek og á ymiskum sum manglar.

UNDAN SEINASTA vali gjørdi ein flokkur seg til talsmann fyrir familjupolitikk burturav. Hetta hugtakið gjørdist høvuðsevníð í valstríði FFF-floksins. Og leikur endaði við, at hesin flokkur kom í landsstýri og fekk familjupolitikk at umsitast. Nú skuldi verið lagað manni og serlig játtan er komin á figgarlógina til familjupolitisk tiltøk. Men enn er lítið komið fram um henda politik og fólk bíða í spenningi eftir ætlanum hjá landsstýrismanninum.

TANN STØRSTA gleðin hjá tveimum, sum hava avgjørt at liva lívið saman, er at fáa børn. Øllum kvinnum er í dag ein barnsburðarorlov tryggjað, men hon er ikki líka long hjá øllum. Hjá tímaløntum er hon framvegis bert 9 vikur, samstundis sum tey flestu fastløntu hava í dag 20 vikur. Til seinasta val legði Javnaðarflokkurin fram í valskrá síni, at barnsburðarloyvið hjá kvinnum í Føroyum skal koma á hædd við tað hjá kvinnum í øðrum Norðurlondum, og tað má henda í hesum ári.

MEN TANN GLEÐIN, tá tvey fáa børn, kann lættliga gerast stokk-ut og verða tikin frá teimum, tá tann beisk veruleikin kemur til sjóndar. Eftir barnsburðarorlovið skal mammam útaftur at arbeiða — men einki pláss er fyrir barninum á veggustovum ella barnagarði.

OG NÓGV mugu — eftir at hava runnið og ringt til dagstovnar og kommunalu fyrisitingina — út á svarta marknaðin, út á »fria marknaðin«, fyrir einar 1500 krónur um mánaðin. Og henda kvinnan hevur kanska 8 ella 10 børn

oddagrein

frammanundan. Uttan eftirlit! Ja, hetta hevur høvuðsstaðurin — landsins ríkasta kommuna — eisini samvitsku at bjóða tí komandi ættarliðinum!

FORTREYTNIN fyrir tí vinnuliga framburði, sum hevur verið her á landi seinastu 25 árin, er kvinnan. Í túsundtali leitaðu sær út á arbeiðsmarknaðin — út á flakavirkii t.d. — tá tey stungu seg upp. Tí tykist tað ikki lítið sjálmótsigandi, tá borgarligir politikarar ferð eftir ferð rópa upp um, at kvinnan skal heim aftur til grýturnar. Uttan at hugsa, at kvinnurnar sjálvar vilja arbeiða úti, og uttan at gretta orð um, hvør skal skera flakið, fódora teldurnar, vaska skrivstovurnar o.s.fr. Men hetta sigur okkum so mikið, at neyðugt er við barnaansing — tað má landsstýrismaðurin í almannamálum gera sær greitt.

MEN FAMILJUPOLITIKKUR er annað enn barnaansing. Hann skal tryggja øllum familjum góð kor til at uppala síni børn. Tí mugu lánsmeiguleikarnir til sethús gerast biligari hjá láginntøkum og tí má ein veruligur íbúðarpolitikkur rekast. Tí má tollur og avgjöld takast av tí sum børnum tørva. Vit kunnu ikki tosa um familjupolitikk, tá mjólkapulvur til pinkubørn kostar 70 krónur fyrir eina dós ella tá enda-smýrslíð kostar 55 krónur og luksustollur er á blæðum, barnasápu, tannkreml o.ø.

HIGARTIL er tað vorðið dýrari hjá tí vanligu familjuni hóast vøkstur í real-lønini, tí forbrúkið skuldi tálmost. Men ætli landsstýrið at fáa skrivað í søguna, at tað rak ein familjupolitikk, so eiga eisini nevndu spurningar at takast við, tá ein heildar familjupolitikkur skal leggjast. Og tað má henda nú!

mor-

tjak og meiningar

Skulu »Fráhaldsfeløgin« nú avgera, um man skal nýta rúsdrekka ella ikki?

Nú haldi eg at tað er uppá tíðina, at føroyingar hugsa eitt sindur um rúsdrekka. Tað er ov gálið, at vit skulu noyðast at ganga eftir ynkinum hjá nokrum minnilutum í landinum fyrir at kunna fáa nakað. Vit eru nógv í landinum, sum nýta »sprutt« uppá ein stillan máta. Man er sku ikki alkoholikari um man nýtir vin aftur við mati, og ei heldur um man so er tann, sum heldur av at fara í býin, um tað so er í dans ella á barr — café — ella á restauratión. Men at tosa um at selja tað í grillbarrum, kioskum og smærri solubúðum er nakað sum man má grina at. Lat okkum heldur fáa eina friari lóg, har markið er 18 ár sum í Noregi og Sveriki. Tí tit kunnu ikki noyða fólk at lata vera. Tað ger bara tað, at vit fara yvir til nakað annað. Tvs. stoffir. Tað er longu ein trupulleiki í dag, og tað er reinur »mafia-handli«. Eg veit at tað eru fleiri í Havnini, sum selja. Onkrastaðni kemur tað

frá! Um tað er lættari at fáa fatur á hasji enn rúsdrekka, so er nakað heilt gálið. Til dómis kostar ein floska uml. 150–300 kr., altso 1 litur, og um man dugir at nýta hana, kann man hava hana í langa tíð. Meðan 1 gram av hasji kostar 50–60 kr. fyrst í vikuni og friggjadag og út kanska 100–200 kr. og tað er nakað tey roykja upp á nakrar timar. Er tað stuttligari at loysa trupulleikan við at fáa rúsdrekka at gera lógina so stranga, at man ikki kann fáa tað, tá man hevur brúk fyrir tí. t.v.s. um man nú fær gestir ella hvat tað so er. Ella um man nú ikki ætlar sær í býin og so einki hevur mitt í viku, og so ætlar sær hósdag ella friggjadag og dæmar at fáa sær eina kenning, so skal noyðast kanska at fáa sær hasj. Tað er kanska mest tey ungu, men hvat við teimum eldru, hvat fáa tey? Eina leinkju tað er tað tey fáa. Vónandi vilja politikararnir verða meiri demokratiskir yvir fyrir okkara bólk, tí vit vilja

ikkí hava nakrar minnilutabólkar at kroyta nakað niður yvir høvdið á okkum. Og fyrir Guds skyld, altso ikki bókstavigt, gerið so okkurt við dansivíðurskiftini, so at vit kunnu verða longur í dansi. Tað er eingin sum timir í dans kl. 9 á kveldi. Tá dansurin endar, so ganga vit úti ella fara í ølklubbarnar í staðin til kl. 3-4-5 á morgni. For ólukk-an, tá vit eru millum 18 og 21 ár og eldri sjálvandi, so vita og kunnu vit gera tað, sum vit velja sjálv, har eru ikki øll samd í tí? So vælsignaðir gerið okkurt, áðrenn misbrúk verður vanligt av rúsdrekka. Hon skal verða friari. Vónandi vilja nokur onnur skriva og seta sína hugsan fram, tí nú vit ikki gera tað, so fáa vit einki fram.

P.S. Latið ikki nokur fá fólk í samfelagnum kroyta tykkum.

P.S.P.S. Stendur hetta landsstýrið ikki eisini í stevnuskrá teirra fyrir »líkarætti«.

Ungur uppá 19 ár

Ringvegurin

Havi lisið bóklingin »Havnin í framtíðini«, og í blæðum, at áhugi er fyrir at hoyra meiningina frá borgarunum.

Fyrst vil eg siga, at útstykkingin í Hoyvíkshaga sær skilagóð út og at her sær út til at hugsað verður um trivandi hjá b.orgarunum; men hvussu við framtíðar trivnaðinum hjá nógvum av borgarunum í vesturbýnum? Eiga vit ongan góðan í býráðnum?

Tað eg hugsi um, er ringvegurin. Ringvegurin, ið skal sambinda flogvøllin á Glyvursnesi við restina av landinum. Á síðu 13 í bóklinginum stendur, at »flogvøllurin á Glyvursnesi fer at hava týðning fyrir 90% av fólkinum«, so ein kann gera sær eina hómig av, hvussu stór ferðslan fer at verða eftir hesum vegnum. Vita tit, ið ráða fyrir borgum, hvar hesin partur av ringvegnum í veruleikanum liggur? Jú, eftir at vera komin av Argjum og yvir í Velbastaðvegin leggur hann beint undir vindeyganum hjá teimum,

ið hildu seg vera so hepnar at fáa grunda stýri frá tykkum úti á Fløtum, síðani í túninum hjá teim 10–12 familjum, sum keyptu sær hús frá Teknicon, heldur so áfram eftir Marknagilsvegnum við húsum báðumegin og skal so niðan gjøgnum Marknagil. Hetta merkir so at øll tey mongu, sum búgva Undir fjallinum, skulu yvir um ringvegin hvørja ferð, tey skulu frá húsum. Hetta kann ikki vera rætt! Hví skal vegurin endiliga kroyast oman gjøgnum Marknagil?

Á síðu 18 stendur at »høvuðsætlanin miðar í móti ringvegnum gangandi uttan um sjálva Havnina«; um so er, má tað einasta rætta verða, at ringvegurin heldur fram úr Marknagili út eftir undir Fjallinum, oman fyrir rættu húsini har, og út á Krossin og síðani út á Glyvursnes. Tá Landsstýrið samtykti at leggja ringvegin her, var flogvøllurin ikki komin inn í myndina eins lítið og ferjulegan við Gomlu

rætt, so fyrirreytirnar eru heilt einar aðrar í dag.

Kundi E. Arge, formaður í byggi- og býarskipanarnevndini ikki komið við eini frágreiðing?

Er ikki onkur í býráðnum, ið vil arbeiða við hesum fyrir okkum álvarsliga máli; tann, sum ger tað, skal vita, at hann eigur okkara fulla stuðul til komandi býráðsval.

Økið uttan fyrir útstykkina Úti á Fløtum átti so eisini at verða nýtt til sethúsabygging og ikki til idnað.

Vesturborgari

MYNT- VASK

Jónas
Broncksgøta 34

Opið allar dagar
kl. 7–21
Sunnudag stongt